

Llei qualificada de la jurisdicció de menors, de modificació parcial del Codi penal i de la Llei qualificada de la Justícia

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 22 d'abril de 1999 ha aprovat la següent:

Llei qualificada de la jurisdicció de menors, de modificació parcial del Codi penal i de la Llei qualificada de la Justícia

Exposició de motius

En matèria de justícia de menors, no es disposa en l'actualitat d'una llei especial que reguli el procediment a seguir, ni les mesures aplicables als menors que han comès una infracció tipificada en el Codi penal.

Es fa necessària una regulació que contingui les garanties derivades de la nostra Constitució i de les disposicions previstes a l'article 40 de la Convenció sobre els drets de l'infant, ratificada pel Principat d'Andorra en data 2 de gener de 1996.

La present Llei estableix una edat mínima de 12 anys, abans de la qual es presumeix que els infants no tenen capacitat per infringir la llei penal, i alhora permet l'aplicació d'aquesta Llei als majors de 16 anys i menors de 18.

Es crea la Secció de Menors, cosa que ha comportat la modificació puntual de la Llei qualificada de la justícia, i s'estableix un marc flexible per tal que el batlle pugui determinar les mesures aplicables als menors infractors de la llei penal, valorant especialment l'interès del menor i la transcendència jurídica i social dels fets.

S'estableix la possibilitat que el batlle de Menors o el batlle instructor, segons el cas, ordeni la conclusió de totes les actuacions o la no incoació del procediment, amb la finalitat d'intentar evitar els efectes aflictius que aquest pugui arribar a produir.

Igualment, al batlle de Menors se li atorguen àmplies facultats per decidir suspendre o substituir la resolució adoptada en l'acord i per revisar les mesures

imposades, tenint en compte l'evolució de les circumstàncies personals, socials i familiars del menor.

Capítol preliminar

Article 1

Els menors a qui es refereix la present Llei gaudeixen de tots els drets reconeguts en la Constitució i en l'ordenament jurídic andorrà, així com en totes les normes de protecció de menors de caràcter internacional ratificades pel Principat d'Andorra.

Capítol primer. Àmbit d'aplicació

Article 2

1. El batlle de Menors, que forma Tribunal Unipersonal, és competent per jutjar en primera instància els fets comesos per majors de 12 anys i menors de 16, tipificats com a contravencions i delictes menors en el Codi penal, i també per executar els acords adoptats.

2. El batlle de Menors presideix, assistit per dos batlles més, el Tribunal Col·legiat que és competent per jutjar en primera instància els fets comesos per majors de 12 anys i menors de 16, tipificats com a delictes majors en el Codi penal, i també per executar els acords adoptats.

3. Correspon als òrgans enumerats anteriorment resoldre sobre les responsabilitats civils derivades dels fets comesos pels menors a qui és d'aplicació aquesta Llei.

4. El batlle de Menors també és competent per exercir totes aquelles funcions que la Llei qualificada de l'adopció i de les altres formes de protecció del menor desemparat atribueix al batlle. Igualment li corresponen aquelles competències en matèria de protecció de menors que en un futur pugui establir la llei.

Article 3

Quan el menor infractor sigui menor de 12 anys, una vegada s'hagi constatat la comissió del fet delictiu ha d'ésser posat a disposició dels seus representants legals, o en cas de necessitat dels serveis de l'Administració general, sota control del batlle de Menors després d'haver informat el Ministeri Fiscal.

En tot cas, tenint en compte l'edat i la gravetat del fet, qualsevol compa-

reixença o declaració que aquest hagi d'efectuar, s'ha de prendre en presència dels seus pares, tutors o representant legal, de l'advocat que l'assisteixi, i un psicòleg adscrit a l'Administració general.

El menor de 12 anys és inimputable. Les accions en reclamació dels danys i perjudicis derivats d'una infracció penal comesa per un menor de 12 anys han de ser resoltes davant la jurisdicció civil ordinària.

Article 4

Els tribunals poden aplicar als joves majors d'edat penal entre 16 i 18 anys, totes les mesures contingudes en la present Llei, sigui com a mesures substitutives de les esmentades a l'article 41 del Codi penal, sigui com a obligacions de la presó condicional qualificada prevista al Codi de procediment penal.

Article 5

Correspon al Ministeri Fiscal la defensa dels drets que les lleis reconeixen als menors, així com la vigilància de les actuacions que s'hagin d'efectuar en interès seu i l'observança de les garanties del procediment.

El Ministeri Fiscal intervé directament en el procediment per tal de sol·licitar les diligències més adequades per a la comprovació dels fets i de la participació del menor.

Article 6

La jurisdicció del batlle de Menors i del Tribunal Col·legiat que presideix s'estén a tots els fets punibles comesos en territori andorrà i a aquells que es preveuen en els articles 2, 3 i 4 del Codi penal.

Capítol segon. Principis processals

Article 7

La regulació prevista en la present Llei té la consideració de procediment especial.

Article 8

Quan un mateix fet punible hagi estat comès per majors i menors d'edat, la instrucció i l'enjudiciament penal dels autors es fa separadament, i correspon únicament al batlle de Menors o a l'òrgan col·legiat que presideix, l'enjudiciament dels menors de 16 anys.

Article 9

1. Es garanteix als menors imputats els drets a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge, i en cap cas es poden fer públics els seus noms ni poden ser identificats per cap mitjà de comunicació parlat o escrit.

2. Es garanteix igualment la integritat física i moral del menor durant tot el procediment.

3. El batlle, el Ministeri Fiscal i qualsevol funcionari o autoritat que intervingui en el procediment, vetllen especialment pel compliment del present article.

Article 10

1. A partir del moment que un menor resulti inculpat, té dret a designar per si mateix o bé per mitjà del seu representant legal, un advocat de la seva elecció. Aquest dret li ha de ser comunicat immediatament per l'autoritat que dugui a terme aquesta mesura.

2. En cas de no designar-lo, es nomena un advocat d'ofici.

Article 11

Són d'aplicació les disposicions del Codi de procediment penal que fan referència als actes processals i a la seva aplicació, sense perjudici de les especialitats consignades en la present Llei.

Article 12

Totes les notificacions que hagin de fer-se al menor, s'han d'efectuar també al seu defensor i al seu representant legal, llevat que, en aquest darrer cas i motivadament, el batlle ho consideri danyós per als interessos del menor. Contra aquesta resolució no s'hi pot interposar recurs.

Capítol tercer. Enquesta preliminar

Article 13

Els agents del Servei de Policia que hagin d'intervenir en aquest procediment, han de vetllar en la pràctica de les actuacions per tractar el menor d'edat implicat amb les atencions que requereixen la seva edat i la seva condició.

Article 14

Les diligències que afectin el menor que practiquin els agents del Servei de Policia han de ser posades immediatament en coneixement del Ministeri Fiscal. El menor només pot ser interrogat en

presència del seu advocat i del seu pare, la seva mare o el seu representant legal. No es pot ordenar la incomunicació del menor.

Si el menor no designa advocat, actua d'ofici l'advocat de guàrdia.

Article 15

Per garantir el dret a l'assistència d'un advocat referit a l'article anterior, el Servei de Policia ha d'informar immediatament el menor i el seu representant legal que pot designar un advocat o demanar que se li designi d'ofici.

L'advocat designat ha d'acudir al Servei de Policia al més aviat possible i, en tot cas, dins del termini de tres hores a comptar del moment de la comunicació a l'advocat designat o a l'advocat de guàrdia.

Article 16

Totes les resolucions que suposin restriccions dels drets fonamentals del menor han de ser acordades pel batlle de guàrdia mitjançant aute motivat, oït el Ministeri Fiscal.

La detenció governativa no pot, en cas de menors de 16 anys, superar les vint-i-quatre hores abans de ser posats a disposició judicial.

Article 17

Acabada l'enquesta preliminar, les diligències practicades han de ser immediatament trameses al batlle instructor.

Capítol quart. Instrucció del procediment

Article 18

El batlle competent per a la instrucció de la causa seguida contra un menor és aquell a qui correspongui per torn. A aquest efecte les denúncies i les querelles són repartides pel president del Tribunal de Batlles.

Article 19

Quan el batlle tingui coneixement de la comissió d'un fet presumptament delictiu per part d'un menor, ja sigui per mitjà de denúncia ja sigui per mitjà de querella o d'ofici, disposa, si ho estima procedent, la incoació del procediment corresponent.

El batlle instructor comunica la iniciació del procediment al Ministeri Fiscal i al batlle de Menors.

Article 20

1. El batlle instructor pot no incoar el procediment quan, tractant-se de menors de 16 anys i oït el Ministeri Fiscal, els fets comesos puguin trobar la seva correcció en l'àmbit educatiu i familiar, i n'ha d'informar el batlle de Menors als efectes oportuns, i els serveis tècnics del Ministeri d'Interior per tal que efectuïn el seguiment.

2. Només són susceptibles de la correcció en l'àmbit educatiu i familiar establert en l'apartat anterior, aquells menors que hagin comès infraccions tipificades com a delictes menors o contravencions en el Codi penal. No obstant això, si el menor ha comès amb anterioritat fets a què es refereix aquest article, s'haurà d'incoar el procediment corresponent.

Article 21

La incoació del procediment no és per fet comès, sinó que els fets connexos comesos pel mateix menor es poden incorporar en un únic expedient.

Article 22

1. El batlle instructor comunica l'aute d'incoació del procediment al menor i l'informa en un llenguatge clar i senzill, adequat a la seva edat, dels fets que se li atribueixen, de les conseqüències jurídiques i dels drets que la legislació li concedeix.

2. El menor és assistit pel seu advocat i acompanyat pel seu representant legal, llevat del cas d'impossibilitat per part d'aquest darrer; en aquest cas, el batlle pot nomenar-li un representant adhoc.

3. Si el menor no ha designat advocat, se l'informa de la possibilitat de fer-ho i se l'adverteix que si no el designa en el termini que es fixi, serà nomenat d'ofici.

4. Igualment, el batlle notifica al perjudicat, des del moment que així consti en la instrucció de l'expedient, la possibilitat d'exercir les accions civils que corresponguin.

Article 23

El batlle instructor, mitjançant aute motivat, pot decretar el secret total o parcial de la causa fins a un termini màxim de sis

mesos improrrogables, i amb l'obligació d'aixecar el secret sumarial almenys un mes abans de la conclusió del sumari.

Article 24

En aquest procediment no és possible l'exercici d'accions penals per part de particulars; la presentació de la querella només té els efectes de l'exercici d'acció civil.

Mitjançant aute motivat el batlle ha de declarar les persones que considera responsables civils solidàries o subsidiàries. Contra aquesta decisió no s'hi pot interposar recurs.

Igualment, pot adoptar, mitjançant aute motivat, les mesures d'assegurament de les responsabilitats civils que consideri oportunes d'acord amb el que disposa el Codi de procediment penal. Contra l'aute es pot interposar recurs en la forma prevista a l'article 52.

Article 25

1. El batlle practica tots els actes d'investigació dirigits a aclarir el fet imputat, així com a la determinació de la participació del menor en el fet. En particular, ha de practicar aquelles diligències que proposi el Ministeri Fiscal o la representació lletrada del menor, si no les considera inútils o perjudicials. Aquelles diligències que no es practiquin, es poden tornar a proposar davant el batlle de Menors.

2. Les declaracions testificals, els informes pericials, la incorporació de documents i altres actes d'investigació que siguin procedents, es regeixen per les normes previstes en el Codi de procediment penal sense perjudici de les especialitats consignades en la present Llei.

3. Entre els actes d'investigació que han de practicar-se hi ha l'interrogatori del menor, que ha d'efectuar-se en presència de l'advocat i sempre que sigui possible del representant legal, i l'elaboració d'un informe pericial que haurà de ser realitzat pels serveis tècnics del Ministeri d'Interior, sobre la situació psicològica, educativa i familiar del menor, i també sobre el seu entorn social i altres circumstàncies que puguin haver influït en el fet criminal que se li imputa.

Capítol cinquè. Mesures que cal adoptar durant la instrucció

Article 26

1. Només a petició del Ministeri Fiscal, i oït l'advocat del menor, el batlle instructor pot ordenar en qualsevol moment de la instrucció del procediment, l'adopció de mesures cautelars d'internament per garantir la presència del menor el dia del judici i la possible execució de l'acord. S'ha de tenir en consideració la gravetat dels fets i la personalitat del menor.

2. L'internament provisional s'ha de portar a terme en un centre adequat a l'edat i la condició del menor i a la gravetat del fet imputat, i cal mantenir una total separació amb els majors d'edat. Aquesta mesura pot durar tres mesos com a màxim.

3. El batlle instructor pot adoptar igualment, com a mesures cautelars restrictives dels drets, la privació provisional de conduir vehicles de motor, d'usar armes, de sortir durant determinades hores del domicili familiar, de freqüentar determinats llocs o llocs públics i, si escau, l'obligació de viure amb una determinada persona, família o institució de protecció de menors; igualment, pot adoptar aquelles mesures preventives estrictament necessàries per evitar que pugui eludir-se la responsabilitat civil, llevat dels casos en què el perjudicat hagi renunciat a reclamar res o hagi fet expressa reserva d'accions civils.

4. Les mesures cautelars altres que les d'internament les imposa el batlle instructor, a demanda de qualsevol de les parts, escoltat el lletrat del menor. Aquestes mesures poden modificar-se o suprimir-se d'ofici o a instància de part, quan variïn les circumstàncies que van motivar-ne l'adopció.

5. Contra aquestes decisions del batlle instructor es pot interposar recurs d'apel·lació a un sol efecte davant del batlle de Menors, d'acord amb el que disposa l'article 52.

Capítol sisè. Conclusió de la instrucció

Article 27

1. Acabada la instrucció i remeses les actuacions a la Secció de Menors, el batlle de Menors, d'ofici, a instància del Minis-

teri Fiscal o de la defensa, tenint en compte la poca gravetat dels fets, les condicions i les circumstàncies del menor, pot proposar al menor la possibilitat d'arxivar el procediment si aquest accepta realitzar determinades contraprestacions.

2. Les contraprestacions que el batlle de Menors pot oferir al menor són les següents:

a) La indemnització de la víctima segons els mitjans que tingui a l'abast, mitjançant la reparació íntegra o la fixació de comptes sobre la indemnització que ha de percebre la víctima, tenint en compte en aquest darrer cas les circumstàncies familiars i econòmiques del menor.

b) La prestació gratuïta de serveis a la comunitat durant una durada màxima de cent vint hores.

c) El compliment d'algunes de les mesures educatives previstes en la present Llei.

3. Aquestes mesures, que poden adoptar-se de forma acumulada, requereixen el consentiment del menor, del representant legal i de la víctima. L'absència de consentiment per part de la víctima no és suficient per impedir l'adopció de les contraprestacions, si el batlle ho estableix de forma motivada, si bé el desacord sobre la mesura de reparació deixa oberta immediatament la via civil.

4. El batlle de Menors ordena la imposició de les mesures acceptades. En cas contrari, ordena la continuació del procediment.

5. El control del compliment de les contraprestacions l'efectuen el batlle de Menors i el Ministeri Fiscal, amb la col·laboració dels serveis tècnics del Ministeri d'Interior.

6. Un cop s'hagi complert totalment la mesura, el batlle de Menors dicta acord de sobreseïment definitiu. En cas d'incompliment, es continua amb la tramitació de l'expedient.

Article 28

1. Si en el transcurs de la instrucció queda suficientment acreditat que el menor que ha comès el fet delictiu es troba en una situació d'alienació mental o qualsevol altra circumstància que constitueixi

eximent total de la responsabilitat criminal prevista a l'article 19 punts 2, 3, 4, 5, i a l'article 21 del Codi penal, el batlle instructor trameta les actuacions al batlle de Menors, el qual, oït el Ministeri Fiscal, constata l'exempció.

2. Una vegada s'hagi constatat l'exempció, el batlle de Menors adopta les eventuales mesures d'internament o altres mesures curatives i protectores pertinents, que podran ser aixecades, suspeses o modificades segons l'evolució del menor; l'exercici de les eventuales accions civils resta reservat automàticament a la jurisdicció civil ordinària.

Contra aquesta resolució del batlle de Menors es pot formular recurs d'apel·lació, d'acord amb el que disposa l'article 53.

Article 29

Acabada la instrucció el batlle dona vista de les actuacions al Ministeri Fiscal i a les altres parts, els quals, dins del termini de vuit dies, poden sol·licitar del batlle instructor la pràctica de noves diligències.

Article 30

Un cop hagin estat practicades les proves sol·licitades o desestimades per resolució motivada, el batlle instructor dicta aute de conclusió de la instrucció, que es notifica al Ministeri Fiscal i a les parts, i els convoca perquè compareguin davant del batlle de Menors en el termini de quinze dies. Els autes es trameten al batlle de Menors.

Article 31

Quan el batlle de Menors rep els autes, els posa de manifest immediatament al Ministeri Fiscal i a les parts, per tal que dins un termini de quinze dies puguin proposar:

- a) Qüestions de pronunciament previ.
- b) La pràctica de noves diligències sumarials.
- c) El sobreseïment de la causa, per algun dels motius previstos en el Codi de procediment penal.
- d) Qualsevol altre pronunciament convenient al seu dret.
- e) L'obertura del judici oral. Quan el Ministeri Fiscal sol·liciti l'obertura del judici oral, en el mateix escrit, s'ha de

formular la qualificació provisional dels fets, la forma de participació del menor, una breu explicació de les circumstàncies personals i socials d'aquest, la proposta de la mesura o de les mesures previstes en la Llei, i s'han de raonar els motius jurídics i educatius que ho aconsellin i les reclamacions civils que s'efectuïn. Igualment, s'han de proposar les proves que interessin.

Article 32

Si el Ministeri Fiscal sol·licita la imposició de la mesura d'amonestació o reparació íntegra a la víctima i hi ha conformitat del menor i del seu representant legal, que ha de ser expressada en una compareixença davant del batlle de Menors, aquest pot dictar acord sense cap més tràmit i es porta a terme la mesura.

Article 33

En els altres casos, quan hagi transcorregut el termini previst a l'article 31 i a la vista de les al·legacions i peticions del Ministeri Fiscal i de la defensa, el batlle de Menors adopta alguna de les decisions següents:

- a) La devolució de les actuacions al batlle instructor quan no s'hagi practicat alguna de les diligències d'investigació obligatòries, hi hagi recursos pendents de resolució o consideri insuficients les actuacions realitzades. El batlle de Menors ha d'expressar les diligències que s'han de practicar.
- b) La celebració del judici oral davant del Tribunal de Menors competent per raó de la qualificació jurídica dels fets.
- c) El sobreseïment de les actuacions.
- d) La remissió al tribunal competent quan consideri que no li correspon el coneixement de l'assumpte.

Article 34

Si el Ministeri Fiscal sol·licita l'obertura del judici oral, es dona vista de la causa a les parts perquè en el termini de quinze dies formulin l'escrit de qualificació i de proposició de proves.

Capítol setè. Judici oral

Article 35

El Tribunal Unipersonal o Col·legiat de Menors ha d'examinar les proves proposades, acordar immediatament admetre les que consideri pertinents i rebutjar les altres, i ha de fixar, al mateix temps, el dia i l'hora en què tindrà lloc el judici, i notificar-ho al Ministeri Fiscal i a les parts.

Article 36

1. El judici se celebra amb l'assistència del Ministeri Fiscal, de l'advocat de l'actor civil, de l'advocat del menor i del menor acompanyat pels seus representants legals, llevat del cas d'impossibilitat apreciada pel Tribunal o quan es consideri perjudicial la seva presència per als interessos del menor.

2. Les sessions no són públiques i no es permet en cap cas que els mitjans de comunicació obtinguin o difonguin imatges del menor ni dades que en puguin permetre la identificació.

Article 37

1. Un cop s'hagi obert el judici, el tribunal informa el menor en un llenguatge clar i senzill, adequat a la seva edat, del fet criminal que se li imputa i de totes aquelles circumstàncies que consideri d'interès.

2. A continuació, es procedeix a l'interrogatori del menor. S'ha de tenir cura que l'interrogatori es realitzi en un llenguatge que el menor pugui comprendre, que les preguntes siguin adequades a la seva personalitat i tinguin relació amb els fets, i s'han de rebutjar les que infringeixin aquesta disposició.

3. Si el menor admet els fets, aquesta declaració no ha de ser considerada com a prova de càrrec suficient, llevat del cas que essent l'única prova sigui creïble conforme a les regles de la lògica.

Article 38

1. Després de l'interrogatori del menor encausat, es procedeix a la declaració dels testimonis i, si escau, dels pèrits proposats en els escrits de l'acusació i de la defensa, així com dels tècnics del Ministeri d'Interior que hagin efectuat la valoració del menor durant la instrucció, i es practiquen les proves admeses d'acord amb les disposicions previstes al Codi de procediment penal.

2. El tribunal pot disposar que el menor no sigui present durant l'interrogatori d'algun testimoni o pèrit, si de les declaracions esperades pogués derivar-se un greu perjudici psicològic per al menor.

Article 39

1. Un cop s'hagin practicat les proves, el tribunal invita les parts perquè manifestin si eleven a definitives o modifiquen les conclusions provisionals, i seguidament dóna la paraula a les parts perquè puguin informar breument.

2. Acabats els informes, el tribunal els hi explica al menor si aquest manifesta no haver-los comprès i li concedeix l'última paraula, que pot utilitzar lliurement amb el respecte degut.

3. Tot seguit, el tribunal declara conclòs el judici oral, i s'ha de dictar acord en un termini breu.

Capítol vuitè. Acords

Article 40

Les resolucions dictades pel batlle de Menors o el Tribunal de Menors s'anomenen acords.

Article 41

1. El tribunal dicta acord després de valorar lliurement les proves practicades, les raons exposades pel Ministeri Fiscal i la defensa, així com les manifestacions del menor. Igualment, s'aprecien les circumstàncies i la gravetat dels fets, la personalitat del menor, la situació, les necessitats del menor i el seu entorn familiar i social.

2. El tribunal fixa igualment en l'acord l'obligació de restituir la cosa i les responsabilitats civils que se'n puguin derivar.

Article 42

Contra els acords dictats pel Tribunal de Menors pot interposar-se recurs d'apel·lació davant del Tribunal de Corts en la forma expressada en l'article 54.

Capítol novè. Autes d'execució

Article 43

L'execució dels acords correspon al batlle de Menors, les decisions del qual en aquesta matèria s'anomenen autes.

Les mesures adoptades poden ser reduïdes, substituïdes i fins i tot suspeses pel batlle de Menors d'ofici, a instància

del Ministeri Fiscal o de la defensa del menor, a la vista dels informes que s'emetin sobre el seu compliment i el desenvolupament del menor i sempre que s'hagin complert els objectius socioeducatius que es pretenien.

Article 44

Contra els autes d'execució del batlle de Menors es pot presentar recurs d'apel·lació, en un sol efecte, en la forma prevista a l'article 53.

Article 45

1. El batlle de Menors pot substituir una mesura disciplinària d'internament d'una durada inferior a dos anys o amb un ròssec per complir inferior a aquest termini per una altra mesura disciplinària o educativa.

Es tenen en consideració la naturalesa i la gravetat del fet comès, les circumstàncies personals de l'autor, la seva conducta i l'esforç per reparar el dany causat.

La mesura substitutiva no pot excedir el temps que s'hagués establert en la mesura substituïda.

En cas d'incompliment total o parcial de la mesura substitutiva, el batlle revoca la substitució i ordena que es compleixi la mesura d'internament inicialment imposada.

2. Igualment, el batlle de Menors pot ordenar, per aute motivat, la suspensió de l'execució de la mesura imposada durant un termini màxim de tres anys, si no es tracta d'una mesura disciplinària d'internament d'una durada superior a dos anys o d'un ròssec per complir superior a aquest termini.

La suspensió de la pena queda condicionada al fet que el menor no delinqueixi durant el període que es fixi i que compleixi les mesures educatives o la reparació del dany causat que el batlle hagi pogut establir.

Si el menor incompleix les condicions establertes, es revoca la suspensió i es procedeix immediatament a executar la mesura inicialment suspesa.

Article 46

Tant en els casos de substitució de la mesura d'internament com en els casos de suspensió d'execució d'una mesura, el batlle, després d'escoltar el Ministeri

Fiscal i les parts, i a la vista de l'informe dels serveis tècnics del Ministeri d'Interior, resol.

Article 47

1. L'aplicació de les mesures té com a finalitat primordial la integració del menor a la societat. Tota mesura ha d'estar orientada cap a la seva educació.

2. El tribunal competent de Menors per acord motivat pot imposar les mesures que s'indiquen en el present article. Per a la imposició de la mesura ha de tenir en compte no només la naturalesa dels fets i la seva valoració jurídica, sinó també l'interès del menor.

3. Les mesures que es poden imposar, de caràcter disciplinari o educatiu, són les següents:

I. Mesures disciplinàries

a) Principals:

1a) Internament en un règim tancat. El menor roman de manera continuada en un centre, on realitza totes les activitats; aquesta mesura només es pot imposar als menors que hagin comès un delictes major sancionat en el Codi penal amb una pena superior a vuit anys de presó, o al menor reincident pel que fa als altres delictes. La durada no pot excedir la tercera part de la pena assenyalada per a aquest delictes en el Codi penal.

El batlle pot concedir permisos de sortida als menors a partir del primer terç del compliment de la mesura, després d'escoltar el Ministeri Fiscal, la direcció del centre on el menor es trobi complint la mesura i els serveis tècnics del Ministeri d'Interior.

2a) Internament en un règim semiobert. El règim semiobert implica la permanència continuada del menor en un centre on realitza la major part de les activitats i s'atorga, com a mínim, un permís d'un cap de setmana al mes sense perjudici que el batlle pugui atorgar permisos complementaris, oït el Ministeri Fiscal, en funció de les circumstàncies personals, familiars i de reinserció del menor, que no poden ser superiors a dos mesos l'any. Aquesta mesura d'internament no pot imposar-se quan el menor hagi comès una infracció tipificada com a contravençió

al Codi penal. La durada màxima d'aquesta mesura és de dos anys.

3a) Internament en un règim obert. El règim obert permet al menor de realitzar activitats educatives o lúdiques fora del centre, respectant un horari i amb l'obligació de pernoctar al centre. Els menors poden sortir tots els caps de setmana i períodes de vacances que els sigui possible. Aquesta mesura té una durada màxima d'un any.

En els tres supòsits anteriors, el menor ha d'estar sota la vigilància dels pares, tutors o representants legals, o en defecte d'aquests, sota la responsabilitat dels serveis del Ministeri d'Interior o sota la responsabilitat de les persones en qui el Ministeri delegui.

Igualment, en el cas dels tres supòsits precedents, si el menor necessita un tractament mèdic o psiquiàtric que aconselli o obligui un internament, el termini d'aquest internament li serà d'abonament per al període previst per la mesura.

L'internament de menors, en qualsevol tipus de règim, es durà a terme en instal·lacions específiques per a menors, amb total separació de les persones privades de llibertat per aplicació de la llei penal aplicable als majors d'edat.

4a) Obligació de romandre al domicili familiar els caps de setmana. Aquesta mesura té una extensió màxima de dotze caps de setmana.

5a) Privació de sortir els vespres del domicili familiar. El menor ha de romandre al domicili familiar des de les 22 hores fins a les 7 hores de l'endemà durant un període màxim de sis mesos, i llevat que vagi acompanyat d'un dels pares o del representant legal.

6a) Realització de serveis en benefici de la comunitat. El menor realitza una activitat en benefici de la col·lectivitat en conjunt, o bé de persones en situació de precarietat. S'intenta que la naturalesa de l'activitat tingui relació amb els fets comesos pel menor. La durada diària d'aquesta mesura no pot excedir les sis hores i el seu compliment no pot suposar una interferència greu en l'activitat laboral o escolar del menor. La seva extensió mínima és de trenta hores i la màxima de cent cinquanta.

El Ministeri d'Interior porta a terme la mesura de serveis en benefici de la comunitat. Li correspon la recerca d'activitats d'utilitat pública i el seguiment i l'avaluació posterior del compliment de la mesura, i ha d'emetre l'informe corresponent per al batlle de Menors i el Ministeri Fiscal. L'activitat que hagi de realitzar el menor és proposada pels serveis tècnics del Ministeri d'Interior al batlle de Menors, el qual, oït el Ministeri Fiscal, hi ha de donar la conformitat.

Aquesta mesura no es pot imposar sense l'acceptació del menor i del seu representant legal, i la resolució que s'estableix té a tots els efectes la consideració d'acte d'execució.

b) Accessòries:

7a) Privació del dret a conduir vehicles de motor per un temps màxim de dos anys.

8a) Privació del dret a usar qualsevol tipus d'armes per un temps màxim de dos anys.

9a) Privació d'entrar a determinats locals o llocs públics. Aquesta mesura es pot imposar com a accessòria en totes les infraccions comeses en un tipus de local o lloc públic determinat o en relació amb aquests llocs. Té la mateixa durada que la mesura principal o, en tot cas, no pot excedir els dos anys.

c) De substitució:

10a) El tribunal, tenint en compte el tipus, la gravetat del delictes i especialment la personalitat i les circumstàncies del menor, pot substituir, totalment o parcialment, les mesures disciplinàries principals d'internament per una de les altres mesures disciplinàries principals o per una o més de les previstes com a disciplinàries accessòries o com a educatives.

II. Mesures educatives

1a) Seguiment d'un tractament mèdic determinat. Aquesta mesura va dirigida als menors que, per raó de la seva addicció a l'alcohol o a altres drogues, o bé per disfuncions significatives del seu psiquisme, necessiten seguir un programa terapèutic ambulatori. La durada màxima d'aquesta mesura és de tres anys.

2a) Llibertat vigilada amb assistència educativa. El menor ha de complir un programa d'activitats socioeducatives, així com les regles de conducta que s'estableixin en cada cas, sota una vigilància estreta, durant un temps màxim de dos anys i un temps mínim de sis mesos.

Els serveis tècnics del Ministeri d'Interior desenvolupen funcions d'ajuda i control, i fomenten la participació del menor en activitats que afavoreixin la seva educació. Amb aquesta finalitat, es coordinen amb institucions públiques i privades amb capacitat per atendre adequadament els menors.

Els serveis tècnics del Ministeri d'Interior presenten un informe cada tres mesos al batlle de Menors i al Ministeri Fiscal sobre l'evolució del comportament del menor i sobre el compliment de les regles de conducta que estigui obligat a observar.

3a) Acolliment per una altra persona, nucli familiar o institució de caràcter assistencial. Amb l'aplicació d'aquesta mesura es procura proporcionar al menor un ambient de socialització positiu, a través de la seva estada durant un període de temps determinat pel batlle, amb una família diferent de la seva o bé en una institució. En l'acolliment familiar, el batlle decideix la família que estimi més adequada entre aquelles que hagin estat seleccionades prèviament pels serveis corresponents de l'Administració general.

Els serveis tècnics del Ministeri d'Interior vetllen perquè el menor rebi, durant el temps que estigui sotmès a aquesta mesura, l'educació i l'atenció adequades que requereixen la seva edat i la seva condició.

D'aquesta manera, controlen periòdicament l'evolució del menor i elaboren cada tres mesos un informe per al batlle i el Ministeri Fiscal sobre la seva situació i la conveniència o no de continuar amb la mesura imposada.

4a) Amonestació. El batlle de Menors manifesta de forma concreta i clara les raons que fan intolerable el fet comès pel menor, exposa les conseqüències que per a ell i per a la víctima han tingut

o podrien tenir i formula recomanacions per al seu futur.

Article 48

El batlle pot delegar el control de les mesures disciplinàries 4a, 5a, de l'apartat a) i 7a, 8a i 9a, de l'apartat b) previstes a l'article 47, en el Servei de Policia.

Article 49

L'execució de les mesures imposades als menors no s'interromp quan aquests compleixen la majoria d'edat penal o civil.

Capítol desè. Prescripció dels delictes

Article 50

Els fets delictius comesos pels menors de 16 anys prescriuen:

1. Al cap de cinc anys quan es tracta de delictes majors dolosos.
2. Al cap de dos anys quan es tracta de delictes majors culpousos o de delictes menors dolosos o culpousos.
3. Al cap de sis mesos quan es tracta dels delictes d'injúria o calúnnia.
4. Al cap de tres mesos quan es tracta de contravencions penals.

Capítol onzè. Responsabilitat civil

Article 51

1. Els menors responsables d'un delictes o d'una contravenció penal d'acord amb la present Llei, responen civilment pels danys i perjudicis que es puguin derivar del fet.

2. Els pares, els tutors i els vigilants responen subsidiàriament pels danys i els perjudicis causats pel menor que tinguin sota la seva potestat, tutela o guarda, excepte quan provin que no hi ha hagut culpa o negligència de part seva.

3. Els asseguradors que hagin assumit el risc de les responsabilitats pecuniàries derivades dels actes dels menors, són responsables civils solidaris fins al límit de la indemnització pactada.

Capítol dotzè. Recursos

Article 52

Contra la resolució del batlle instructor on ordeni o denegui la incoació del procediment, ordeni l'arxiu de les diligèn-

cies, desestimi la denúncia o la querella, decreti el sobreseïment, pot interposar-se recurs d'apel·lació en el termini dels cinc dies següents a la notificació davant del batlle de Menors. El recurs s'admet a un sol efecte i, després d'oïts per escrit el Ministeri Fiscal i les parts en el termini de cinc dies, el batlle resol, tant si les parts han emès informe com si no ho han fet, en un altre termini de cinc dies. Contra la resolució del batlle de Menors no s'hi pot interposar recurs.

Article 53

Contra les resolucions del batlle de Menors, on ordeni o denegui qualsevol mesura cautelar de caràcter personal o econòmic, les contraprestacions a què fa referència l'article 27, es declari incompetent, decreti el sobreseïment de la causa, disposi o revoqui la substitució d'una mesura d'internament o la suspensió de l'execució d'una mesura, es pot presentar recurs d'apel·lació, en un sol efecte, que s'interposa davant del mateix batlle de Menors, dins del termini dels cinc dies següents a la notificació de la resolució. Un cop s'hagi rebut el recurs, es posa de manifest la causa a les altres parts, per tal que en el termini de cinc dies manifestin per escrit el que estimin oportú. Quan acaba el termini, es remeten les actuacions al Tribunal de Corts, el qual admet o rebutja el recurs, i sense més tràmit resol dins el termini dels cinc dies següents. Contra la resolució del Tribunal de Corts no pot interposar-se recurs.

Article 54

També es pot presentar recurs d'apel·lació contra els acords que dicti el Tribunal Unipersonal o Col·legiat de Menors, el qual s'admet en ambdós efectes. El Tribunal de Corts resol d'acord amb les disposicions establertes a l'article 199 i següents del Codi de procediment penal. Contra la resolució del Tribunal de Corts no es pot interposar recurs.

El recurs d'apel·lació en ambdós efectes té efectes suspensius respecte al seu objecte; no obstant això, el menor segueix en la mateixa situació pel que fa al manteniment de les mesures personals o econòmiques, i el Tribunal de Corts pot modificar en tot moment aquesta situació a instància de part o d'ofici. En cas de diversos inculpats penalment en una causa, el recurs de l'un no afecta la situa-

ció dels altres, i aquests altres no són considerats part recorreguda.

Disposició transitòria

La present Llei és d'aplicació en tots els procediments penals en tràmit, independentment de l'estat processal en què es trobin.

Disposicions finals

Primera

Són normes supletòries per a aquells aspectes no previstos expressament en aquesta Llei, el Codi penal i, pel que fa al procediment, el Codi de procediment penal.

Segona

Els articles 22 i 41 del Codi penal queden redactats de la manera següent:

Article 22

Els menors que no hagin complert 16 anys i que hagin comès una infracció penal són sotmesos a la jurisdicció del Tribunal de Menors.

Igualment, a la persona major de 16 anys i menor de 18 que cometi un fet tipificat en aquest Codi li poden ser d'aplicació les disposicions de la Llei qualificada de la jurisdicció de menors, en els casos i amb els requisits que l'esmentada Llei disposa.

Article 41

En els delictes que tenen prevista una pena de presó no superior a tres anys i en les contravencions, el tribunal, atenent el tipus, la gravetat del delictes i especialment la personalitat i les circumstàncies del reu, pot substituir totalment o parcialment la pena de presó per una de les altres penes principals o per una o més de les accessòries que preveu l'article 37, a excepció de la pena d'expulsió, i sense necessitat d'atendre la naturalesa del delictes.

També es pot fer la substitució en els altres casos si el processat en el moment dels fets no tenia 18 anys.

Tercera

1. L'article 49.1 de la Llei qualificada de la justícia queda redactat de la manera següent:

"El Tribunal de Batlles com a Tribunal Col·legiat disposa de quatre seccions: Ci-

vil, Penal, Administrativa i de Menors. Cada secció, en reunir-se, està formada per tres batlles.

Els debats són secrets i les decisions s'adopten per majoria.

La redacció de la sentència o de l'acord pertany al batlle que hagi estat ponent."

2. L'article 50.2 de la Llei qualificada de la justícia queda redactat de la manera següent:

"La Batllia queda estructurada en seccions Civil, Penal, Administrativa, de Menors i una Secció Especial d'Instrucció. En iniciar-se l'any judicial el president de la Batllia estableix, d'acord amb els respectius nomenaments acordats pel Consell Superior de la Justícia, l'adscripció dels batlles a cadascuna de les seccions Civil, Penal, Administrativa i de Menors, així com en les funcions de jutges d'instrucció.

El president adopta les seves decisions en aquest àmbit, després d'haver escoltat una ponència formada pel batlle més antic i el més nou en el càrrec, amb la finalitat d'assegurar una durada suficient a les funcions confiades als batlles, bo i afavorint una justa distribució de les tasques."

Quarta

El Govern dicta les normes reglamentàries necessàries per a l'aplicació i el desenvolupament d'aquesta Llei. L'Administració pública vetlla perquè existeixin els mitjans materials i personals adequats per fer complir les mesures que aquesta Llei preveu.

Cinquena

El Consell Superior de la Justícia, per tal de possibilitar l'aplicació de la present Llei, ha de nomenar els batlles que han de ser adscrits a la Secció i als tribunals de Menors.

Sisena

La present Llei entra en vigor als sis mesos de la seva publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 22 d'abril de 1999

Francesc Areny Casal
Sindic General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Jacques Chirac
President de la
República Francesa
Copríncep d'Andorra

Joan Martí Alanís
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra

Lleis ordinàries

Llei de suplement de crèdit pressupostari per a les despeses derivades de les millores al projecte núm. 552 "Construcció de l'edifici administratiu de l'Obac"

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 22 d'abril de 1999 ha aprovat la següent:

Llei de suplement de crèdit pressupostari per a les despeses derivades de les millores al projecte núm. 552 "Construcció de l'edifici administratiu de l'Obac"

Exposició de motius

El procés constructiu de l'anomenat "edifici administratiu de l'Obac" es va iniciar l'any 1991 amb la convocatòria d'un concurs d'idees i avantprojecte. Des d'aquella data els canvis institucionals d'Andorra han estat significatius, sobretot amb l'adopció de la Constitució l'any 1993. D'altra banda el programa a què havia de donar resposta l'edifici s'ha vist alterat en diverses vegades al llarg d'aquest temps per causes com estabilitat del terreny, millora de qualitat, reformes de distribucions per motius de funcionament, reformes per ubicació de noves dependències, etc.

A partir de l'adjudicació de les obres de la 1a fase l'any 1993 hi ha hagut una voluntat constant manifestada pels diferents governs, que ha estat de respondre als diferents programes plantejats, reformes acordades i equipaments a introduir sense haver d'aturar els treballs per procedir a la redacció dels projectes que havien de recollir aquestes incidències.

Amb aquest criteri es va procedir a la construcció de la 1a fase reformant els plànols d'estructura perquè s'havien d'efectuar els treballs d'ancoratges, anul·lar la planta "J" i preveure l'estructura de sosteniment d'una eventual amplia-